

Znanost po 2. svetovni vojni

UVOD

- V tej predstavitvi je predstavljen znanstveni napredek po drugi svetovni vojni, se pravi od leta 1945 pa vse do danes. V tem obdobju se je zgodilo toliko izumov brez katerih si dandanes sploh ne moremo predstavljati življenja.
- Zdravila, ki številnim rešujejo življenje, računalniki, električne naprave, ki nam mnogim olajšujejo življenje, širitev letalskega in cestnega prometa, mobilni, vse to ter še mnoge druge stvari, ki so se zgodile v tem kratkem, a izredno pestrem obdobju.

Najpomembnejši dosežki znanosti

- Najpomembnejši dosežki znanosti po 2. sv do sedaj:

Leto	Dosežek	Avtor
• 1950	Prva presaditev ledvic	R. Lawcer
• 1953	Odkritje zgradbe DNK	F. Crick, J.
• 1953 Sabin	Odkritje cepiva proti poliomielitisu (Otroška ohromelost)	J. Salk, A.
• 1957	Odkritje interferona, zaviralca virusov	A. Isaacs
• 1960	Prva uporaba umetnih ledvic	
• 1960	Iznajdba laserja	H. Miman
• 1967 Barnard	Prva presaditev srca	Ch.
• 1997	Znanstveniki iz Edinburgha ustvarijo (klonirajo) ovco Dolly	
• 2000	Znanstveniki razvozljajo skrivnost genskih zapisov	ZDA

Medicina

- V šestdesetih letih so v Južni Afriki prvič presadili srce. Odkritje laserja je medicina izkoristila za opravljanje preciznih posegov v telesu. Zelo se začne uporabljati rentgen in tudi obsevanje proti raku.
- Zatrli so tudi nalezljive bolezni kot so črne koze in malarija.

Medicina

- Izreden napredek sta v tem obdobju doživeli medicinska in farmakološka znanost. Chester Barnard leta 1967 v Cape Townu **presadi prvo človekovo srce** in daje zagon izrednemu razvoju presajanju človekovih organov.
- Zdravila ki so jih odkrili so bistveno razširila in mnogih bolezni, postala pa so im državam.

Umetna oploditev

- Več in več žensk in moških se dandanes sooča z neplodnostjo. Najpogostejši vzroki so stres, uv sevanje...
- Umetna oploditev se je skozi čas postopoma razvijala. Prvič jo je omenjal John Hunter leta 1790. leta 1939 so z umetno oploditvijo uspešno ustvarijo zajca. Leta 1953 se je zgodila prva uspešna nosečnost z umetno oploditvijo. Čez čas so odprli tudi prve banke sperme.

Z napredkom medicine do daljše življenjske dobe

- Cepiva, antibiotiki in organizirana medicinska oskrba so močno podaljšali življenjsko dobo.
- Od leta 1950 do 1980 se je število prebivalcev povečalo od dveh milijard in pol do štirih

Genetika

- Genetika je dosegla veliko uspehov. Tovrstnim raziskavam se ni izognil niti človek. Tako so v zadnjem času poskusili klonirati tudi človeka. Ob vsem tem so si začeli ljudje zastavljati vprašanja upravičenosti takih posegov.
- Eden najbolj razburljivih dogodkov v biokemiji je bil, ko ameriški biolog James Watson in Anglež Francis Crick **odkrijeta prostorsko zgradbo DNK**. Model sta znanstvenika razvila na podlagi rentgenskih fotografij molekule DNK.

Kloniranje

- Z razvojem genetike pa je kmalu prišlo do kloniranja. Kloniranje je proces, pri katerem iz originalnega organizma dobimo enako kopijo. V osnovi gre za povsem naraven postopek.
- Ob vsakem uspešno ustvarjenem klonu je na stotine neuspešnih poskusov. Kar 97 odstotkov poskusov kloniranja naj bi se končalo brez uspeha.

Ovca Dolly

- Najbolj znana **klonirana žival** je prav gotovo **ovca Dolly**, ki se je skotila **5. julija 1996**. Bila je prvi klonirani sesalec in edina izmed 277 zarodkov, ki je uspešno prestala poskus.
- Čeprav so strokovnjaki domnevali, da ne more imeti mladičev, jih je skotila šest. Dolly je poginila februarja 2003 za posledice starostne kužbe.

Kloniranje človeka

- Leta 2000 sta dve ločeni skupini znanstvenikov objavili, da nameravata **klonirati človeka**.
- Decembra 2002 so svet šokirali z novico, da se je rodila prva klonirana deklica, ki so jo poimenovali Eva. Znanstveniki so skeptično sprejeli novico, saj niso imeli nobenega trdnega dokaza.

Kuga 20. st. □ AIDS

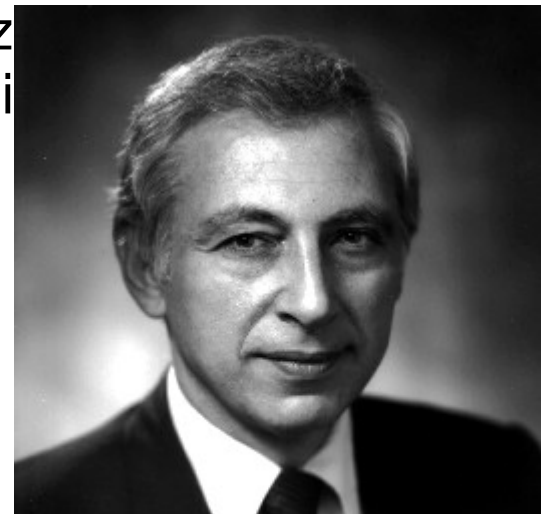
- Aids ali sindrom pridobljene imunske pomanjkljivosti je eden izmed največjih svetovnih zdravstvenih problemov. Epidemija se je začela leta 1981, do danes pa je število okuženih že preseglo 40 milijonov.

Znanstveniki domnevajo, da se je virus pojavil že pred mnogimi stoletji.

- V letih 1952–1979 so zdravniki pregledali več in več ljudi, ki so pred letom 1952 umrli za nepojasnenimi boleznimi. Med njimi so že zasledili prve primere okužbe z virusom HIV.

Kuga 20. st. □ AIDS

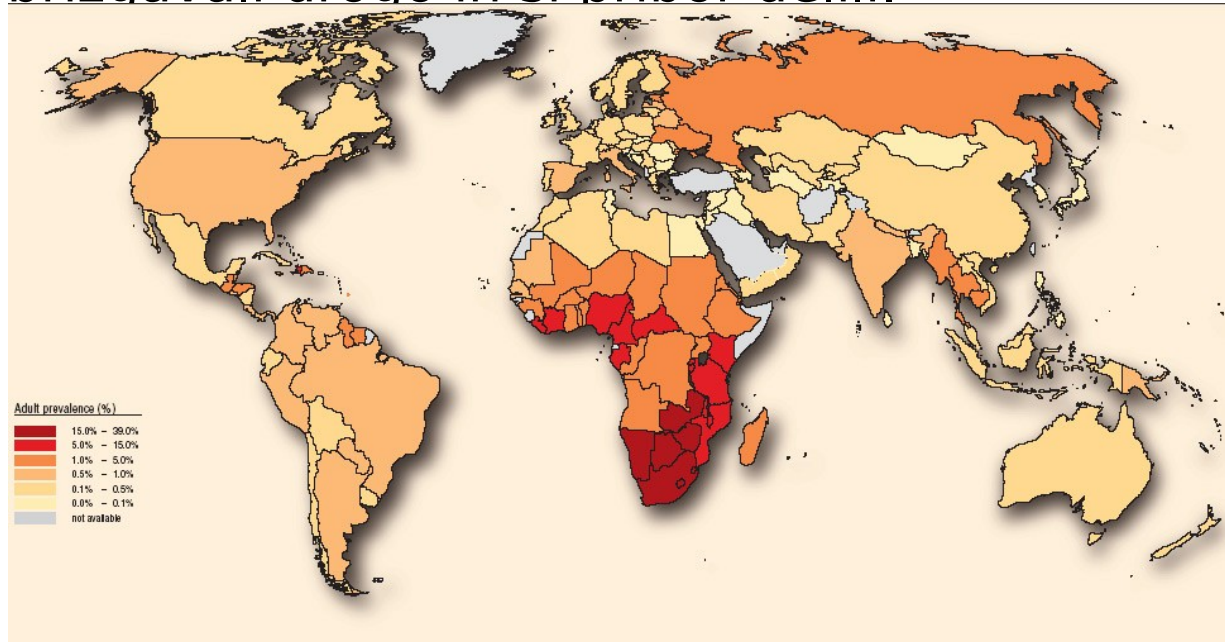
- Leta 1983 je ameriški znanstvenik Robert Gallo izoliral virus HIV in obenem napovedal cepivo oz. zdravilo zanj, žal pa se njegove napovedi do danes še niso uresničile.
- V začetku 80-ih let je aids najprej prizadel ameriške homoseksualce. Bolezen je dobila pečat homoseksualnosti; med ljudmi se je zakoreninil predsodek. Vendar pa so kmalu spoznali, da aids svojih žrtev ne izbira. Ob spoznanju pred okužbo, se je med ljudmi razvila histerija.

aren

Kuga 20. st. □ AIDS

- Ob koncu 80-ih in v začetku 90-ih let se je aids širil bliskovito hitro. Posebej so bile izpostavljene tiste osebe, ki so imele nezaščitene spolne odnose z več različnimi partnerji, pa tudi prejemniki krvnih derivatov (transfuzije) ter posamezniki, ki so si vbrizgavali drogo in si pribor delili.

Kuga 20. st. □ AIDS

- Aids je v nekaj letih preplaval ves svet. **Najhuje je prizadel države s skromnejšo zdravstveno oskrbo.** Danes namreč več kot 95 % okuženih živi normalno in se svoje okužbe ne zaveda. Najhuje je v podsaharski Afriki, kjer je bilo leta 2002 že 30 milijonov okuženih.
- V razvitih državah je epidemija skoncentrirana v skupinah s tveganim spolnim vedenjem; to so prostitutke, ljudje, ki pogosto menjajo spolne partnerje in tisti, ki potujejo v države, kjer je okužba z virusom HIV zelo razširjena.

Zdravilo proti aidsu

- Od začetka epidemije aidsa je minilo že 20 let. V tem času je bilo opravljenih mnogo raziskav, vendar **cepiva za aids še niso odkrili**, prav tako pa **tudi ne dovolj učinkovitega zdravila**. Zdravila, ki jih za zdravljenje okuženih poznamo danes, bolnikom le podaljšajo življenje.
- **Raziskovalci se še vedno trudijo z razvojem zdravila in cepiva za aids**. Zdravilo naj bi ubilo virus HIV takoj po vstopu v celico. Cepivo bi moralo seveda tudi preprečiti okužbo z virusom HIV. Kar se meni zdi bolj pomembno.

Kako se bo epidemija razvijala v prihodnje?

- **Kako se bo epidemija razvijala v prihodnje, je odvisno tudi od nas samih.** Širjenje virusa je namreč pogojeno s pogostostjo nezaščitenih spolnih odnosov, hitrostjo menjave spolnih partnerjev...

98 % OF **HIV+**
MOTHERS
WITH ANTIRETROVIRAL
DRUG THERAPY
GIVE BIRTH TO **HIV-**
CHILDREN

Without ARTs
only 55-80% of children
are born HIV negative.

source: UNAIDS 2011

#GoodNews4aChange newswire.crs.org/good-news-for-a-change CRS
CATHOLIC RELIEF SERVICES

ZAKLJUČEK

- Torej je 20. stoletje res nekaj posebnega v človeški zgodovini. Polno izumov in odkritij, o katerih so ljudje prej lahko le sanjali. V tem obdobju smo dobili prvi računalnik, človek je stopil na luno, medicina se je neznansko izboljšala in tako lahko z lahkoto pozdravimo nekatere še prej smrtonosne bolezni, klonirali smo žival in kmalu bomo še človeka in še veliko drugih iznajdb.
- Zgodilo pa se je tudi veliko slabih stvari. Kuga 20. stoletja AIDS, ki je še zmeraj neozdravljiv, veliko klimatske spremembe, ki so posledica človekovega nenehnega spreminjanja sveta in onesnaževanja, jedrske katastrofe povsod po svetu. A vendar to človeka ne ustavi, saj bo še vnaprej kljuboval materi naravi in skušal spremeniti svet njemu v prid.

Viri

- Viri:
- Wikipedia,
- Učbenik za zgodovino,
- Google slike...

Hvala za vašu
pozornost!